

poľnohospodár

spravodajca Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

ročník 63 | číslo 9 | 17. máj 2019 | cena: 0,35 €

Univerzita a rozvoj

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre pripravuje mladú generáciu najmä pre pôdohospodársky sektor, ale aj príbuzné odvetvia. Naším poslaním je vychovávať kvalitných absolventov prostredníctvom ich zapájania do vedeckého výskumu a projektov spolupráce s praxou. Práve univerzity svojím potenciálom môžu prispieť k rozvoju inovatívnych odvetví a nových malých firiem.

Aby sme naše poslanie mohli naplňovať, je dôležité investovať do výskumnej, ale aj celkovej infraštruktúry vysokoškolskej inštitúcie. V roku 2019 bude SPU pokračovať v rekonštrukcii izieb v ŠD Mladost s cieľom skvalitniť ubytovanie našich študentov. V máji sa ukončila stavebná časť rekonštrukcie vstupného schodiska pred ŠD A. Bernoláka, následne sa bude riešiť výsadba zelene, ako aj pokrytie schodiska wifi signálom, čím sa vytvorí príjemná oddychová zóna s lavičkami, nočným podsvietením a elektrickými prípojkami. Z dlhodobšej perspektívy pripravujeme komplexný energetický audit centrálného kampusu, budeme sa uchádzať o projekty na zníženie energetickej náročnosti budov, a to ŠD A. Bernoláka, športovej haly a bazéna. Cieľom je znížiť spotrebu energií o viac ako 60 %. Univerzita má pripravenú štúdiu na označenie budov a vybudovanie informačných a smerových tabulí v rámci budovania Informačno-navigačného systému SPU. Počas letných prázdnin sa budú malovať posluchárne S, CH, A1, A2, A3, Z1, Z2, Z3, T vrátane vykonávania drobných nevyhnutných opráv. Do októbra by sme mali začať s realizáciou schváleného projektu Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry v areáli SPU v Nitre v hodnote asi 400-tisíc eur. V budúcnosti plánujeme komplexnú rekonštrukciu bazéna - zrkadliska pred aulou SPU. Plánovaných aktivít je viacero, všetko však závisí od úspešnosti podaných projektov a pridelených finančných prostriedkov.

V najbližších dňoch začne v Nitre plánovaná rekonštrukcia univerzitného mosta. Bude trvať asi 18 mesiacov a dotkne sa aj bežného a prevádzkového života našej univerzity. Pôjde o krátkodobé odstávky dodávky plynu, elektriny, vody, telekomunikačných sietí, ale najmä zmenu v dopravnej situácii. Vedenie univerzity úzko spolupracuje a komunikuje so zhotoviteľom diela, s investorom, mestom či políciou, tak, aby sme o zásadných krokoch súvisiacich s výstavbou a obmedzeniami mohli včas informovať zamestnancov, študentov a návštevníkov univerzity. *Doc. RNDr. Ing. Tomáš Tóth, PhD., prorektor pre investičný rozvoj*

Dogdancing je nielen športová disciplína, ale aj vynikajúci relax a zábava. Presvedčili sa o tom malí aj veľkí návštevníci Kynologického dňa, ktorý v rámci Nitrianskych univerzitných dní 2019 zorganizovali členovia Poľovníckeho krúžku Buteo a Kynologického krúžku SPU. O podujatiach v rámci NUD čítajte na strane 5

SPU v Nitre je tretia najlepšia univerzita na Slovensku podľa celosvetového hodnotenia SCIMAGO Institutions Rankings 2019

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre je tretia najlepšia zo 14 hodnotených slovenských univerzít v SCIMAGO Institutions Rankings 2019. Medzi univerzitami a vzdelávacími inštitúciami z celého sveta SPU v Nitre obsadila celkové 542. miesto.

Aktuálny rebríček hodnotenia SCIMAGO Institutions

Rankings (SIR) 2019, ktorý uskutočňuje spoločnosť Scimago Lab v spolupráci so Scopusom, zahŕňa rovnako ako v minulom roku 14 slovenských univerzít (zohľadňujú sa len tie, ktoré publikovali aspoň 100 vedeckých dokumentov v celosvetovej databáze Scopus od Elsevier). V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi si SPU v Nitre podstatne zlepšila svoju pozíciu v rebríčku. V minulom roku sa umiestnila na 10. mieste, v roku 2017 na 11., v roku 2016 na 12.

Cieľom SIR hodnotenia je poukázať na vedecké, ekonomické a sociálne charakteristiky výskumných inštitúcií po celom svete (asi 130 krajín). Hodnotenie vytvára rebríček podľa kompozitného indikátora, ktorý kombinuje tri hlavné oblasti: výskum (50 %), inovácie (30 %) a spoločenský vplyv meraného na základe sledovanosti a rozsahu webovej stránky (20 %). SPU v Nitre zaznamenala zlepšenie v oblasti vedy a výskumu, čo prinieslo zlepšenie aj v celkovom umiestnení.

SPU bodovala aj v hodnotení UniRank

V aktuálnom rebríčku Top univerzity na Slovensku 2019, ktorý nedávno uverejnil University Ranking, je zahrnutých 34 slovenských univerzít. Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre sa v ňom umiestnila na piatom mieste medzi najlepšími slovenskými vysokými školami.

Cieľom University Ranking je poskytnúť globálne hodnotenie svetových univerzít a vysokých škôl na základe ich prezentovania a popularity na internete, a to z hľadiska odhadovanej návštevnosti, dôveryhodnosti a kvality internetových odkazov. Rebríček najlepších univerzít je vytvorený na základe platných, nezaujatých a neovplyvniteľných webových metrík poskytovaných nezávislými webovými spravodajskými zdrojmi, a nie na základe dát samotných vysokých škôl.

Hlavným cieľom je pomôcť medzinárodným študentom a akademickým pracovníkom získať informácie o tom, aká populárna je konkrétna vysoká škola v zahraničí. *rch*

Tri projekty SPU postúpili do finále projektu Podpora lokálnych komunít

V polovici januára COOP Jednota spustila tretí ročník projektu zameraného na podporu lokálnych komunít, v ktorom si 26 víťazných projektov rozdelí 156-tisíc eur. Finančná náročnosť jedného projektu, na ktorý je určený grant, by nemala prekročiť sumu 6-tisíc eur. Projekty, ktoré postúpili do finále, vybrala daná regionálna COOP Jednota. O víťazných projektoch rozhodnú zákazníci hlasovaním.

SPU v Nitre podala tri projekty, všetky postúpili do finále. Cieľom projektu **Zlepšenie možností voľnočasových aktivít v centre mesta – Outdoorové športové ihrisko Centra univerzitného športu SPU v Nitre**, je vytvoriť športovú a oddychovú zónu v centre Nitry prístupnú pre širokú verejnosť. Predkladateľom projektu je Centrum univerzitného športu SPU v Nitre.

Ďalším projektom je **Kvitnúce jazierko**, predkladateľom je SPU v Nitre, realizátorom projektu Katedra zeleninárstva FZKI. Jeho cieľom je pretvoriť priestor v centre Botanickej záhrady (BZ) SPU o sortiment dlho kvitnúcich vodných a močiarnych rastlín, osadiť mobilár v kontexte nanovo sa budujúceho vizuálu BZ.

Cieľom tretieho projektu – **Ružová záhrada**, ktorého predkladateľom je Botanická záhrada SPU v Nitre, je obohatiť sortiment ruží, zatriktívniť prostredie drobnou architektúrou – lavičky, odpadkové koše, treláže. Atraktívny priestor bude svojím estetickým pôsobením lákať návštevníkov posediť si v príjemnom prostredí plnom vône ruží. Zároveň pôjde o edukačný priestor, keďže vysadené druhy budú označené.

Ako hlasovať?

O víťazných projektoch rozhodnete vy – zákazníci COOP Jednoty. Za každý nákup v hodnote 5 € dostanete žetón, ktorým môžete vo vybraných predajniach hlasovať. Hlasovanie prebieha od 1. do 31. mája 2019. *r*

Podporu z grantového programu Mením moje mesto získali všetky tri projekty z SPU

V grantovom programe Mením moje mesto 2019 uspeli aj tri projekty z SPU v Nitre. Ide o projekt Knižnica popínavejších rastlín v parku Botanickej záhrady SPU, Bioviverzita - zážitkové vzdelávanie v Univerzitnom viváriu a verejný festival Deň architektúry.

Grantový program Mením Moje Mesto 2019 realizuje mesto Nitra v spolupráci s Nitrianskou komunitnou nadáciou. Na rok 2019 mesto vyčlenilo sumu 80-tisíc eur. O podporu sa uchádzalo 57 predložených projektov, z nich bolo schválených 21. Do hlasovania sa celkovo zapojilo 13 608 občanov. *r*

Rektorka SPU odovzdala dekréty novým docentom

Na zasadnutí Vedeckej rady SPU v Nitre 24. apríla odovzdala rektorka doc. Ing. Klaudia Halászová, PhD., dekréty trom novým docentom.

Po predchádzajúcom schválení vo vedeckých radách príslušných fakúlt SPU v Nitre, bol udelený vedecko-pedagogický titul docent s účinnosťou od 1. mája 2019 **doc. Ing. Ivanovi Holúbekovi, PhD.**, z Katedry financií Fakulty ekonomiky a manažmentu (FEM) SPU v Nitre, vymenovaný v študijnom odbore (ŠO): 3.3.11 Odvetvové a prierezné ekonomiky, **doc. Ing. Renáta Benda Prokeínovej, PhD.**, z Katedry štatistiky a operačného výskumu FEM SPU v Nitre, vymenovaná v ŠO: 3.3.16 Ekonomika a manažment

podniku a **doc. Ing. Zuzane Vincúrovej, PhD.**, z Katedry podnikovej ekonomiky a manažmentu Fakulty ekonomiky a podnikania Paneurópskej vysokej školy v Bratislave, vymenovaná v ŠO: 3.3.16 Ekonomika a manažment podniku.

FEM SPU v Nitre má aj ďalšieho nového docenta – **PaedDr. Petra Polakoviča, Ph.D.**, z Katedry informatiky, ktorý sa habilitoval v odbore ekonomika a manažment na Šopronskej univerzite v Šoproni, Maďarsko. *rch*

Foto: za Noví docenti (zľava) Z. Vincúrová, I. Holúbek a R. B. Prokeínová

SPU bolo súčasťou podujatia Tour de Era

V rámci podujatí organizovaných pod spoločným názvom Tour de ERA sa 25. - 26. apríla v KC SPU v Nitre konal seminár tematicky zameraný na program Horizont 2020 a ďalšie programy v rámci Európskeho výskumného priestoru (ERA).

Dôležitou súčasťou podujatia bola praktická časť – celodenný workshop, ktorý sa konal počas druhého dňa. V rámci neho prihlásení účastníci mohli získať praktické rady pre tvorbu projektových návrhov a s odborným školiteľom riešiť konkrétne problémy pri písaní projektov H2020.

Usporiadatelia z Centra vedecko-technických informácií SR si uvedomovali dôležitosť vycesťovania za žiadateľmi aj mimo Bratislavu a chceli poskytnúť všetkým potenciálnym žiadateľom najmä z výskumnej, resp. akademickej sféry aktuálne informácie o programoch a prebiehajúcich výzvach. Pozornosť bola venovaná napr. programu Erasmus+, Kreatívna Európa, INTERREG Central Europe, Medzinárodný výšehradský fond, Európa pre občanov a i. Popoludňajšia časť bola venovaná programu Horizont 2020, kde boli prezentované možnosti zapojenia sa do aktuálnych výziev v oblasti 2: Potravinová bezpečnosť, udržateľné poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo, morský a námorný výskum a výskum v oblasti vnútrozemských vôd a biohospodárstvo. CVTI SR takto chcelo komplexne pomôcť žiadateľom zorientovať sa v programoch ERA so zreteľom na Horizont 2020, ponúknuť im pohľad do zákulisia cez úspešných riešiteľov a hodnotiteľov projektov a praktickú pomoc a rady pri písaní projektov. Časť pozornosti bola venovaná aj EIT programu podporujúcemu inovatívne poľnohospodársko-potravinárske startupy či úlohe klastrov a infraštruktúr vo výskume.

V rámci Tour de Era sa spolu prezentovalo 50 hostí na podujatiach v Žiline, Košiciach, Banskej Bystrici, Bratislave a Nitre a počet samotných účastníkov Tour de ERA sa vyšplhal na viac ako 400. Ďalšia séria podobných podujatí Tour de ERA 2020 sa plánuje o rok.

Doc. Martina Fikselová,
delegátka programu Horizont 2020

TF: Agrion Univerzita má prvých absolventov

Za účasti dekana Technickej fakulty prof. Romana Gálíka odovzdal prezident združenia AGRION Ing. Peter Matejovič 29. apríla certifikáty absolventom Agrion Univerzity, vzdelávacieho projektu, ktorý vznikol na základe dlhoročnej spolupráce medzi TF a združením AGRION.

Študentom inžinierskeho štúdia, ktorí na TF študujú programy poľnohospodárska technika a technika pre biosystémy, prednášali počas letného semestra vybraní lektori, zástupcovia najväčších a najdôležitejších dovozcov, predajcov a výrobcov poľnohospodárskej techniky na Slovensku. Cieľom projektu bolo oboznámiť študentov s kompletnou činnosťou firmy dodávajúcej poľnohospodársku techniku, jej oddeleniami a jednotlivými pracovníkmi. Súčasťou projektu boli aj exkurzie do členských firiem združenia AGRION (AGROSERVIS, EMA-TECH). Získaný certifikát pomôže budúcim absolventom ľahšie sa etablovať na trhu práce v oblasti predaja a servisu techniky.

TF

Certifikáty odovzdal P. Matejovič Foto: Ján Csillag

DNA Day & Prezentačný deň Výskumného centra AgroBioTech

V kongresovej sále Výskumného centra AgroBioTech SPU v Nitre sa 25. apríla konalo vedecké podujatie DNA Day & Prezentačný deň VC ABT.

Jeho cieľom bola propagácia významu kľúčových objavov v odbore genetika a oboznámenie sa s významnými molekulárno-genetickými analýzami. Súčasťou programu bola prezentácia vedeckej práce vybraných laboratórií vedeckého centra.

Podujatie otvorila riaditeľka VC ABT Ing. Lucia Gabríny, PhD. Ako povedala, termín konania nebol vybraný náhodne. „Práve pred šesťdesiatimi šiestimi rokmi - 25. apríla 1953, oznámili objav štruktúry deoxyribonukleovej kyseliny (DNA), ktorá je nositeľom dedičných vlastností všetkých živých organizmov. Objavenie štruktúry DNA bolo vstupom do novej dimenzie ľudstva. Naším cieľom je zvýšiť záujem o problematiku skúmania DNA,“ povedala riaditeľka.

Následne sa v dvoch sekciách konali prezentácie odborných zamestnancov VC ABT, ako aj kolegov z UKF a SAV.

Prvú sekciu s názvom DNA Day otvoril doc. František Strejček z UKF, ktorý priblížil nukleogenézu včasných embrií, in vivo verus in vitro produkciu

embryí ošípaných a hovädzieho dobytky, ako aj perspektívy výskumu na nových prístrojoch.

S témou Alergomika v službách moderného človeka vystúpila Ing. Lucia Zamiešková, doktorandka na Katedre genetiky a šľachtenia rastlín FAPZ SPU. Predstavila výskum, v rámci ktorého sa zameriavajú na menej známe alergény z ovocia a zeleniny, ako aj metódy, ktoré používajú vo výskume genomickej vedy. Vedecká pracovníčka Centra biológie rastlín a biodiverzity SAV Ing. Veronika Lancíková, PhD., prezentovala výsledky výskumu láskavca (Amaranthus). Vedecké bádanie v Laboratóriu genetických analýz VC ABT SPU priblížila RNDr. Veronika Fialková a Mgr. Jana Bilčíková, ktoré informovali najmä o Micro Energy skeneri, umožňujúcom transkriptomické analýzy.

Druhá sekcia prezentačného dňa bola zameraná na predstavenie základných laboratórnych techník vo VC ABT až po aplikovaný výskum.

Za Laboratórium mikroskopických analýz vystúpila

Foto: za

Dr. Miroslava Požgajová, ktorá predstavila fluorescenčnú mikroskopiu, výskum regulácie bunkového cyklu na modelovom organizme na kvasinke Schizosaccharomyces pombe a RNDr. Hana Ďuránová, ktorá predstavila transmisný elektrónový mikroskop, prípravu vzoriek z uvedených kvasiniek. Na záver Ing. Michal Miškeje PhD., prezentoval výstupy z optického emisného spektrometra s indukčne viazanou plazmou v jednotlivých typoch matric, najmä v divine, v tkanivách z rýb, v hubách, včelích produktoch, kde skúmali prítomnosť mikroelementov, makroelementov prípadne esenciálnych prvkov. rch

EIT Food Hub podujatia na SPU

Na SPU v Nitre sa 11. a 25. apríla konali workshopy zamerané na EIT Food Hub a jeho úlohu pri zapájaní začínajúcich podnikov do inovačného poľnohospodárstva a EIT Food Hub v Slovenskej republike.

Cieľom workshopov bolo prezentovať ako EIT prispeje ku konkurencieschopnosti Európy, k jej udržateľnému hospodárskemu rastu a vytváraniu pracovných miest podporovaním a posilňovaním synergií a spolupráce medzi podnikmi, vzdelávacími inštitúciami a výskumnými organizáciami.

Podujatia EIT boli zamerané na možnosti vytvárania priaznivého prostredia pre tvorivé myšlienky s cieľom umožniť v Európe rozvíjať inovácie a podnikanie na svetovej úrovni. Účastníci podujatí disku-

tovali na tému ako prispieť k programu pre potraviny na rok 2020, ako podporiť politiku EÚ v oblasti zdravia, potravín a poľnohospodárstva, ako stimulovať spoluprácu medzi výskumom a podnikmi a ako prispieť k znalostným a inovačným schémam v oblasti potravín a poľnohospodárstva. V rámci workshopov boli propagované aktuálne možnosti Regionálneho inovačného systému (RIS) - štipendiá RIS a RIS talenty, RIS začínajúci podnikatelia.

Prof. Adriana Kolesárová, FBP

Riaditeľ PPA prednášal študentom o finančnej podpore v agrosektore

Foto: za

Farmárčenie a prvovýroba nie sú len tvrdá práca, ale aj pomerne zložitý systém dotácií. Ten má zavedený každá krajina a pomáha nielen udržiavať ceny potravín pomerne nízko, ale aj zabezpečovať konkurencieschopnosť agrosektora. Študenti SPU v Nitre sa mohli dozvedieť nové informácie priamo od zdroja.

Na Katedre špeciálnej zootechniky FAPZ SPU v Nitre sa 9. mája konala výberová prednáška generálneho riaditeľa Poľnohospodárskej platobnej agentúry Juraja Kožucha (na snímke), s názvom Podporné systémy pre chovateľov hospodárskych zvierat na Slovensku - Možnosti využitia systému podpôr v živočíšnej výrobe.

Na Slovensku je možné dostať platbu na chov zvierat, zachovávanie ohrozených druhov a rás, ale aj na výrobu živočíšnych produktov. Priamu podporu v rámci neprojektových opatrení môžu napríklad farmári získať aj na zlepšenie podmienok chovu. V praxi to znamená čistejšie maštale či stajne, nové vybavenie. Ďalšou možnosťou je priama platba na zachovanie ohrozeného druhu. Keď farmár chová napríklad slovenský pinzgauský dobytok, ovce valašky, či niektoré slovenské plemená koní, môže požiadať o priamu platbu.

Riaditeľ PPA na prednáške upozornil, že veľá žiadosť o platbu stroskotá len na tom, že nie sú úplné alebo obsahujú chyby. „Medzi tie najčastejšie patrí viacnásobné držiteľstvo farmy v rozpore s platnou legislatívou (hovädzí dobytok, ovce a kozy), nevykonanie náhrady, neskoré nahlásenie náhrady, nenahlasovanie zmien do CEHZ, neoznámenie zmeny držiteľa na farme, resp. nenahlásenie farmy do identifikačného listu, nedodržanie retenčného obdobia – nedodržanie nahláseného počtu, nedodržanie podmienok identifikácie a registrácie či lehôt na zaslanie dôkazov.“

Po prednáške, ktorú v rámci výučby predmetu manažment a technológia chovu hovädzieho dobytky zorganizoval prof. Ondrej Debrečeni, prebehla diskusia o jednotlivých podporných systémoch Plánu rozvoja vidieka a Vlády SR s osobitným zameraním pre chovateľov hospodárskych zvierat. rch

Interaktívnu experimentálnu záhradu na jeden deň otvorili pre verejnosť

Celý sortiment tulipánov či nádherné bielo kvitnúce narcisy mohli 12. apríla obdivovať návštevníci verejnej prehliadky Interaktívnej experimentálnej záhrady Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre. Išlo o prvé otvorenie záhrady pre verejnosť z plánovaných troch na tento rok.

Interaktívna experimentálna záhrada FZKI je vytvorená tak, aby bola celoročne premenlivá. Aj verejná prehliadka bude vždy zameraná na inú skupinu rastlín

Foto: rch

Interaktívna experimentálna záhrada (IEZ) sa nachádza v zadnej časti areálu fakulty na Tulipánovej ulici na ploche 850 m², je vytvorená a udržiavaná študentmi. Slávnostne ju otvorili v septembri minulého roka a slúži na praktické vzdelávanie študentov FZKI v študijnom programe záhradná a krajinná architektúra, špecializovaných na kvetinarstvo a výsadbový dizajn s bylinami. V rámci verejnej prehliadky záhrady sa konala individuálna i komentovaná prehliadka a debaty o cibulovinách so študentmi, ktorí pod vedením gestorky záhrady Ing. Dagmar Hillovej, PhD., návštevníkom priblížili problematiku konci-

povania bylinných výsadiel, najmä ich jarnú fázu.

„Zmyslom podujatia je sprostredkovať záujemcom praktické vzdelávanie o rastlinách, ktoré sa realizuje na SPU, ako aj skúsenosti fakulty s projektovaním trvalej záhrady. Zároveň má pridanú hodnotu pre našich študentov, ktorí okrem toho, že si v praxi overujú svoje teoretické poznatky, získavajú manuálnu zručnosť pri projektovaní a realizovaní bylinných výsadiel, nadobúdajú skúsenosti a komunikačné schopnosti prezentovať svoju prácu, čo je jedna z podstatných zručností záhradného architekta,“ povedala D. Hillová. rch

FBP: Konferencia Bezpečnosť a kontrola potravín už po šestnásty raz

Fakulta biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre, Katedra hygieny a bezpečnosti potravín FBP, Národný kontaktný bod SR pre vedeckú a technickú spoluprácu s EFSA – MPRV SR organizovali 28. - 29. marca v Park hoteli v Piešťanoch šestnásty ročník vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou Bezpečnosť a kontrola potravín.

Cieľom bolo prezentovať najnovšie trendy v oblasti kontroly a bezpečnosti potravín, potravinárskej analýzy, autentifikácie a vysledovateľnosti potravín, alergénov a kontaminantov, analýzy a hodnotenia potravín novými metódami.

Na konferencii sa zúčastnilo 231 účastníkov zo SR, ČR, Poľska a Ruska, odznelo 35 prednášok a elektronickou formou bolo prezentovaných 95 posterov. Prezentovaná bola aj najnovšia prístrojová technika, ako napr. multiparametrový systém pre imunologické testovanie patogénov v potravinách, analyzátor pre kontrolu kvality mliekarenských a ďalších potravinárskych výrobkov a i.

V prvom bloku prednášok ústredný riaditeľ Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR Jozef Bíreš informoval o kontrolách v súvislosti s poľským mäsom a úradnými kontrolami potravín v SR za rok 2018. Ústredný riaditeľ Štátnej veterinárnej správy ČR Zbyněk Semerád sa zamerával na bezpečnosť potravín v ČR v roku 2018 a Ústredný riaditeľ Českej poľnohospodárskej a potravinárskej inšpekcie v Brne Martin Klanica predstavil výsledky kontroly kvality potravín. V druhom bloku sa riaditeľ SVU v Olomouci Ján Bardoň venoval problematike vankomycín rezistentných enterokokov vo vzťahu k

pokračovanie na strane 6

NA SLOVÍČKO

s novým profesorom Ladislavom DUCSAYOM z Katedry agrochémie a výživy rastlín Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov

V čom je pre vás práca v akademickom prostredí atraktívna?

Keďže mojím koníčkom je šport a zaujíma ma aj geografia, pôvodne som chcel byť učiteľ telesnej výchovy a zemepisu. Napokon som sa učiteľom aj stal, hoci oblasť, v ktorej pôsobím, je trochu iná. ☺ Atraktívnosť práce v akademickom prostredí vnímam najmä z pohľadu neustálych nových výziev, ktoré prichádzajú či už v oblasti pedagogiky, alebo vedy a výskumu. Vysoko oceňujem, že mám možnosť slobodne sa rozhodovať, čo chcem vedecky skúmať, či to bude napríklad hnojenie pšenice, repky, brokolice či prvok selén, germánium a pod. Aj keď, samozrejme, reálna možnosť bádať, je podmienená viacerými faktormi. Tak, ako je jedinečný a neopakovateľný každý pestovateľský ročník, taký je aj každý semester s jedinečnými a neopakovateľnými študentmi, ktorým sa snažím odovzdať svoje skúsenosti a súčasne sa od nich aj ja učím. Práve neustály kolobeh obmeny mladých ľudí, s ktorými sa vo svojej práci stretávam, je pre mňa akousi hnačou silou a zdrojom energie. Z toho plynie aj pocit, že starnem pomalšie. ☺

Ako by ste charakterizovali vaše odborné vedecké zameranie pre záujemcov mimo vášho odboru?

Vo vedeckovýskumnej oblasti sa venujem najmä problematike optimalizácie výživy a hnojenia rastlín vo vzťahu ku kvantite a kvalite dopestovanej produkcie poľných a záhradných plodín. Podielal som sa na riešení viacerých výskumných úloh, ktoré boli zamerané na rizikové prvky potravinového reťazca človeka, mechanizmy zvyšovania produkčného potenciálu a kvality záhradných plodín, minimalizáciu vstupu rizikových látok do rastlinných produktov a

Foto: archív LD

znižovanie rizík disharmónie príjmu živín cereáliami a krmovinami, racionalizáciu výživy a hnojenia kapusty repkovej pravej. Cieľom je zvýšiť úrodu a kvalitu produkcie a hodnotiť potenciál poľných plodín z hľadiska kvality a kvantity dopestovanej produkcie pri využití selénu v biofortifikácii.

Ako veda obohacuje váš život?

Som od prírody človek zvedavý a veľmi ma fascinuje s akou dokonalosťou a presnosťou funguje celý poznaný vesmír. S údivom sledujem ako intenzívne sa rozvíjajú mnohé vedné oblasti, ktorých výsledky poznania prenesené do praxe výrazne ovplyvňujú život každého z nás. Škoda, že v niektorých prípadoch s týmito výdobytkami vedy absolútne nestíham držať krok. ☺ Často si kladiem otázku, čo je hlavnou motiváciou intenzívneho rozvoja rôznych vedných disciplín. Žeby spočívala v tom, že chceme žiť aspoň tak dlho ako Matuzalem, byť pritom zdraví a netrpieť biedou? ☺ Veľmi ma teší,

že na niektoré moje otázky som už vďaka vede dostal odpoveď a som presvedčený, že v budúcnosti k nim pribudnú ďalšie.

O potrebe kvalitného vysokoškolského vzdelania sa hovorí veľa a pri rozličných príležitostiach. Viac ako slová sú potrebné skutky. Čo by mala univerzita robiť pre skvalitnenie vzdelávania a vedeckého výskumu?

Otázka kvality, a to nielen vysokoškolského vzdelávania, rezonuje na mnohých miestach. Často sa hovorí, že je nevyhnutné zvýšiť kvalitu vzdelávania. Mnohé bežné rozhovory sa zvrtnú na hodnotenie stavu súčasnej doby, pričom počúvam, že doba je ťažká, rýchla, že máme takú a onakú generáciu mladých ľudí a pod. Uvedomujem si, že aj ja sa spolupodielam na obraze súčasnej doby a preto, keď chcem čokoľvek skvalitniť a zlepšiť, musím začať v prvom rade od seba. Samozrejme, na to treba aj správnu motiváciu. Z pohľadu univerzity riešiť položenú otázku vôbec nie je ľahké. Myslí si však, že našu univerzitu, resp. jej fakulty, by sme mali v poľnohospodárskej praxi „cítiť“. Pomyselné vzájomné intenzívne prepojenie trojuholníka, vzdelanie – prax – výskum, je pre ďalšie napredovanie našej univerzity určite nevyhnutné.

Keby ste mali vymenovať tri mil'niky vo svojom živote, ktoré by to boli?

V podstate každý začatý deň je akýsi mil'nik. Nikdy dopredu nevieme, ako sa daný deň vyvinie, čo nám prinesie, ako zmení naše smerovanie a náš život. Čím som starší, tým viac mil'nikov pribúda. Avšak zásadné tri mil'niky môjho života, ktoré súvisia s tým, kde sa v súčasnosti nachádzam, by som definoval v intenciách známej pravdy, ktorá znie: za všetkým hľadá ženu. ☺

Renáta Chosraviová

HOVORÍME S DEKANMI

S dekanom Fakulty biotechnológie a potravinárstva prof. Norbertom LUKÁČOM

Úlohou modernej inštitúcie, ako aj fakulty, je poskytovať kvalitné vzdelávanie, rozvíjať vedeckovýskumnú činnosť a zvyšovať efektívnosť a kvalitu vzťahov s domácimi a zahraničnými univerzitami. Pán dekan, ako sa v tejto rovine darí FBP?

Naša fakulta vytvára priestor pre vzdelávanie odborníkov v oblasti potravinárskych, agrobiotechnologických a biologických vied. Aj napriek jej krátkemu pôsobeniu vo vysokoškolskom priestore si udržiava pomerne stabilný záujem uchádzačov. Vďaka dobrej personálnej politike fakulta bezproblémovo garantuje vyššie uvedené študijné odbory na všetkých troch stupňoch vysokoškolského vzdelávania. V daných odboroch sa každoročne otvárajú už tradičné študijné programy (ŠP) - agropotravinárstvo, agrobiotechnológia, aplikovaná biológia, bezpečnosť a kontrola potravín. V súčasnosti ponúkame aj dva novšie ŠP - pre oblasť gastronómie ŠP potraviny a technológia v gastronómii a pre oblasť vinárstva ŠP vinárstvo. Vzhľadom na pomerne úspešnú projektovú aktivitu má FBP dobrú technickú infraštruktúru, ktorá prostredníctvom riešiteľov projektov prispieva k významnej publikačnej činnosti. Tieto úspechy sú deklarované prostredníctvom nárastu riešených výskumných medzinárodných projektov (za posledných päť rokov je ich o 50 % viac), uznaním špičkového tímu Akreditačnou komisiou pod označením Centrum reprodukcie živočíchov (CeRA), významnými a veľmi sľubnými aktivitami fakulty v medzinárodných sieťach - Food, Nutrition and Health Research Infrastructure, ESFRI Roadmap, FOOD-force, SAFE consortium. V rámci národných projektových schém FBP v porovnaní s obdobím pred piatimi rokmi získala o 54 percent viac finančných prostriedkov. Tieto úspechy v projektovej činnosti sú odzrkadlené v kvalitných vedeckých výstupoch. V poslednom období výrazne vzrástli publikácie zaradené do Q1 a Q2 s pomerne vysokými IF (4 - 5). Tieto čiastočné úspechy sú podmienené najmä kvalitou ľudských zdrojov, ale výrazný podiel tu zohráva

aj prepojenie na zahraničné inštitúcie. Aktivovanie mladých kolegov a neustála medzinárodná kooperácia pôvodných partnerstiev sú jednou z priorit pre udržanie vedeckovýskumnej úrovne fakulty.

Od vzniku FBP sa spektrum študijných programov v rámci fakulty podstatne rozšírilo. Ako ste uviedli, ponúkate aj nové študijné programy. Budete sa usilovať o ďalšie rozšírenie?

Vysokoškolský priestor na Slovensku je limitovaný mnohými faktormi. Podľa môjho názoru je najvýraznejším faktorom nekonšepčná politika financovania vysokoškolského školstva a výrazný únik študentov do zahraničia, hlavne do Českej republiky. To výrazne obmedzuje snahu vedenia fakulty o kreovanie nových študijných programov. Okrem uvedených dvoch nových ŠP, sme nedávno v spolupráci s Fakultou agrobiológie a potravinových zdrojov SPU úspešne akreditovali ŠP pre tretí stupeň v anglickom jazyku s názvom potravinové zdroje a biotechnológia. Určený je pre zahraničných záujemcov.

Aký by mal byť uchádzač o štúdium na vašej fakulte? Je štúdium na FBP príliš náročné?

Mal by to byť študent, ktorý má záujem o štúdium a získanie vedomostí pre oblasť, v ktorej fakulta pôsobí. Chcem, aby sa naši študenti a učitelia navzájom vnímali ako kolegovia, aby spoločne zvyšovali spoločenskú úroveň fakulty. Samozrejme, súčasné poznatky z oblasti biologických, biotechnologických a potravinárskych vied sú na veľmi vysokej úrovni. Absolventi sa uplatnia v oblasti výroby potravín, chemických prípravkov pre poľnohospodárske a potravinárske odvetvia, diagnostických laboratórií, farmakologických firmách a pod. Tieto možnosti sú podmienené určitým rozsahom vedomostí, získaných náročným štúdiom. Z tohto dôvodu je pomerne významný úbytok študentov v prvých ročníkoch štúdia.

V posledných rokoch sa kladie čím ďalej tým väčší dôraz na spoluprácu nielen medzi rôznymi výskumnými tímami, ale aj s praxou. Aké máte plány v tejto oblasti?

V tejto oblasti verím v úspešné etablovanie fakulty v medzinárodných networkoch, ktoré uvádzam v úvode nášho rozhovoru. Práve prepojenie týchto sietí s akademickým priestorom výrazne otvára možnosti spolupráce s domácimi a zahraničnými potravinárskymi a biotechnologickými firmami. Oblasť praxe považujem v mojich aktivitách za prioritnú časť. Naši študenti musia počas štúdia absolvovať prax v takých prevádzkach, ktoré sú v súlade s ich zameraním. Absolvovanie praxe vo výrobných podnikoch, resp. iných inštitúciách, musí vytvoriť taký priestor, aby náš absolvent bol potenciálnym zamestnancom tejto firmy a firma musí byť partnerom fakulty pre uplatnenie našich absolventov a tvorbe zámerov vo vzdelávacom, aplikačnom a inovačnom výskume.

Viete ako sa v praxi darí absolventom vašej fakulty?

Pokiaľ využívam informácie, ktoré fakulta každoročne vyhodnocuje s ohľadom na uplatniteľnosť svojich absolventov, môžem konštatovať, že väčšina našich študentov získa zamestnanie v pomerne krátkom čase po ukončení štúdia v poľnohospodársko-potravinárskom odvetví. Som hrdý na úspechy našich absolventov, ktorí pôsobia aj vo významných zahraničných výrobných či výskumno-inovačných inštitúciách.

Čo by ste v nasledujúcich rokoch chceli predovšetkým dokázať na poste dekana?

Všetky plánované aktivity konfrontujem so svojimi kolegami a budem rád, keď získajú väčšinovú podporu. Zámery sú realizovateľné len zanietenými ľuďmi a som rád, že mám na fakulte kolegov, s ktorými uvažujeme na podobnej vlnovej dĺžke. Určite sa budem snažiť o zvyšovanie informovanosti o aktivitách fakulty, o vytvorenie stabilnej, doma i v zahraničí uznávanej univerzitnej inštitúcie. Presvedčiť potenciálnych záujemcov a dokázať im, že naša fakulta je schopná splniť požadované nároky na získanie takých vedomostí v oblasti biológie, biotechnológie a potravinárstva, ktoré sú akceptovateľné pre zvý-

Foto: za

šené nároky zamestnávateľov. V oblasti vzdelávania sa budem snažiť rozšíriť ponuku štúdia pre zahraničných študentov, zvýšiť úspešnosť študentov hlavne medzi 1. a 2. ročníkom I. stupňa štúdia, podporiť vzdelávanie prostredníctvom e-learningu, ako aj zavádzanie problémového vyučovania, nových postupov v organizácii výučby a racionalizáciu učebných plánov.

Kam by mala fakulta smerovať v budúcnosti?

Vysokoškolské vzdelávanie na fakulte a tvorivá činnosť v podobe výskumu, vývoja a inovácií musí byť založená na implementácii zámerov, na ktoré je celospoločenská požiadavka s možnosťou transformácie do praxe. Bol by som rád, aby sa každá súčasť fakulty riadila systémami zabezpečovania kvality a reflektovala súčasné požiadavky univerzitého vzdelávania a výskumu. Svoje aktivity chcem smerovať k dosiahnutiu značky Slušná – Perspektívna – Fakulta. Budem rád, keď po ukončení môjho funkčného obdobia na poste dekana bude fakulta stabilnou, uznanou a modernou vzdelávacou a vedeckovýskumnou inštitúciou a obháji svoje zámery získaním akreditácie v študijných odboroch - biológia, biotechnológia a potravinárstvo.

Renáta Chosraviová

V budúcom čísle čítajte rozhovor s prof. Romanom Gálkom, dekanom Technickej fakulty SPU v Nitre.

FBP v spolupráci s FAPZ akreditovala nový doktorandský študijný program v anglickom jazyku

Fakulta biotechnológie a potravinárstva v spolupráci s Fakultou agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre akreditovala nový študijný program potravinové zdroje a biotechnológie (Food Resources and Biotechnology) v anglickom jazyku pre 3. stupeň štúdia v študijnom odbore 6.1.18 Agrobiotechnológie.

Garantkou programu je prof. Adriana Kolesárová z FBP, spolugarantom je doc. Branislav Gálik z FAPZ a prof. Peter Chrenek z FBP.

Absolventi uvedeného ŠP získajú vzdelanie v oblasti rastlinných, živočíšnych mikrobiálnych a potravinárskych biotechnológií, nadobudnú zručnosti v perspektívnych metódach genomiky, proteomiky, genetického inžinierstva rastlín, kvantitatívnej genetiky živočíchov, progresívnych technológiách spracovania rastlinných a živočíšnych produktov, genetických analýzach potravín, v manipulácii s bunkovými a tkanivovými kultúrami. Budú ovládať princípy precíznej a presnej výživy a krmenia hospodárskych zvierat so zameraním na udržateľnú a bezpečnú živočíšnu produkciu. Uplatnia sa ako erudovaní vedeckí pracovníci v oblasti agrobiologických a agrobiotechnologických disciplín s prepojením na potravinu a výživu.

Vzdelávací workshop Deloitte College na FEM

S cieľom prezentovať svoju prácu na praktických príkladoch spoločnosť Deloitte usporiadala 2. – 3. apríla vzdelávací workshop pre študentov FEM SPU v Nitre. Zúčastnilo sa na ňom 16 študentov.

Foto: archív FEM

Po prezentácii o podnikateľských aktivitách spoločnosti a firemnej kultúre nasledoval prvý blok, ktorý bol zameraný na audit. Študenti, rozdelení do troch skupín, riešili vybrané úlohy, s ktorými sa stretávajú zamestnanci Deloitte v každodennej práci. Praktické cvičenia boli zamerané na efektívnu prácu v tíme, využitie analytických nástrojov v audite a nastavenie interných kontrol klienta. Počas druhého dňa si študenti vyskúšali prácu v oblasti riadenia rizika. Odborníci Deloitte poukázali na to, aké je dôležité vedieť identifikovať riziko a následne ho efektívne riadiť. Workshop priniesol študentom mnoho zaujímavých pohľadov, ktoré môžu využiť v praxi.

Univerzita v Zlíne ocenila profesorku M. Kačániovú

Pri príležitosti osláv 50. výročia založenia Fakulty technologickkej Univerzity Tomáša Baťu v Zlíne, ktoré sa konali 15. apríla, ocenili dvadsaťosem významných osobností. Medzi nimi aj **prof. Miroslavu Kačániovú** z Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre. Tombakovú medailu od autorky Mgr. I. Armutidisovej si prevzala za prínos k rozvoju Fakulty technologickkej. Spolupráca FBP v Nitre s FT v Zlíne, ktorú pred niekoľkými rokmi vybudovala prof. M. Kačániová, dodnes úspešne pokračuje.

ZA NAŠIMI ABSOLVENTMI

S Ing. Ľuboslavom DOBROCKÝM, starostom obce Dolná Strehová „Dôležité je, aby sa človek uplatnil v tom, čo vyštudoval“

Pán starosta, ste úspešným absolventom SPU v Nitre. Ako si spomínate na študentské obdobie, na svoju alma mater? Aký odbor, respektíve študijný program, ste na SPU v Nitre vyštudovali?

V prvom rade musím povedať, že sa pokladám za absolventa vďačného svojej alma mater za prípravu na profesionálnu kariéru. Odborné znalosti, ktoré som nadobudol počas štúdia, sa snažím zúčtovať a pracovať s tým, čo mi život prináša. Študentské obdobie patrí medzi najkrajšie, ktoré som doteraz zažil. Čarovná Nitra a študentský život – keď si odmyslím zápočty a skúškové obdobie – zanechali vo mne iba pozitívne dojmy. Samozrejme, dôležité je, aby sa človek uplatnil v tom, čo vyštudoval. A to sa mi podarilo. Na Fakulte európskych štúdií a regionálneho rozvoja som v odbore verejná správa a regionálny rozvoj absolvoval študijný program manažment vidieckej krajiny a vidieckeho cestovného ruchu. V piatom ročníku som sa počas letného semestra zamestnal v zariadení cestovného ruchu a už popri štúdiu som začal prepájať odborné znalosti s praxou. Po ukončení štúdia som na plný úväzok nastúpil ako marketingový hotelový manažér do Aquatermalu Strehová, kde som pôsobil päť rokov. Popri tejto práci som sa z pozície aktivistu, ako silný lokálpatriot, neustále venoval rozvoju našej obce a regiónu. Asi aj to ma viedlo k tomu, že minulý rok som opäť kandidoval na post starostu obce a v novembri ma 342 voličov zvolilo do čela obce na obdobie rokov 2018 - 2022. V súčasnosti sa teda každodenne venujem oblasti regionálneho rozvoja, operačným programom, ako aj možnostiam financovania malých obcí pri realizácii rozvojových aktivít. Za to, že som „v obraze“, vďačím jednoznačne svojej alma mater.

Môžete nám priblížiť svoju pozíciu a ako ju vnímate?

Pozícia starostu pre mňa znamená možnosť realizovať svoju víziu a presvedčenie, kam chceme našu obec smerovať, kam ju posunúť a ako využiť jej potenciál. Úprimne povedané, je to každodenný

Foto: archív ED

24-hodinový pracovný úväzok vrátane víkendov - keď si odmyslím spánok ☺. Keď však človek niečo robí rád, nevníma množstvo či náročnosť povinností. Keďže naša obec patrí v regióne medzi tie väčšie, je strediskovou obcou, svoju prácu si neviem predstaviť bez spolupráce ďalších zamestnancov úradu, napríklad prednostky, ktorá priamo riadi chod úradu či riaditeľa Obecného podniku Prameň, ktorý zodpovedá aj za práce na vonkajších verejných priestranstvách, odpadovú politiku a vonkajší areál kúpaliska v obci. V našej obci máme totiž aj hotel s wellnessom a vonkajšie kúpalisko, kde má obec 34-percentný podiel v spoločnosti TERMAL DS, s. r. o., a zo svojej pozície som aj konateľom tejto spoločnosti. Hlavnou pracovnou náplňou starostu je teda riešiť stratégiu, hľadať možnosti financovania a následne realizovať zmeny vo fungovaní. Samozrejme, najdôležitejšou časťou činnosti je pracovať pre občanov a pomáhať im riešiť ich problémy.

Máte nejakú spoluprácu s univerzitou, prípadne

kde vidíte prieniky pre vzájomnú spoluprácu?

Spolupráca vysokých škôl s praxou je veľmi dôležitá. Ani moje väzby s SPU sa od ukončenia štúdia nerozviazali. Spolupracujeme najmä s Katedrou verejnej správy pod vedením Ing. Evky Balážovej, PhD. Ide o každoročné organizovanie a realizáciu odborných exkurzií v rámci predmetu ekonomika a financovanie územných samospráv a tiež predmetu manažment a marketing územných samospráv. Vďaka vzájomnej spolupráci získavam aj odborné rady z katedry, za ktoré som vždy vďačný.

Čo považujete za najväčší úspech vo svojej profesionálnej kariére?

Domnievam sa, že výsledok vo voľbách je veľký úspech, keďže som bol jedným zo štyroch kandidátov a získal som šesťdesiat percent odovzdaných voličských hlasov. Vnímam ho však skôr ako záväzok, aby sme nesklamali dôveru ľudí. Takže, keď sa nám spolu s tímom podarí splniť väčšinu volebného programu, budem to považovať za najväčší úspech.

Čo by ste poradili študentom, ktorí chcú byť úspešní vo svojom odbore?

Treba nahlas vysloviť svoj názor. Občas sa mi zdá, že mladí ľudia sa v súčasnosti boja vyjadriť svoj názor, lebo majú pocit, že nebude akceptovaný. A najväčšou chybou je, keď sa vyjadria, že ich politika nezaujímá. To ma priam dokáže nahnevať, lebo politika nás všetkých musí zaujímať. Veď všetky rozhodnutia sa týkajú nás a našich detí. Aj študentom odkazujem, aby sa zaujímali o veci verejné a pracovali na zlepšení politickej kultúry vo svojich obciach, v našej krajine. A držím im palce v štúdiu.

Zostáva vám čas na nejaké koníčky? Čomu sa venujete vo svojom voľnom čase?

Keďže moja práca je aj moje hobby, tak odpoviem úsmevne - že mám čas aj na koníček. V skutočnosti, keďže som starostom len päť mesiacov, nevyhnutné je vysoké pracovné nasadenie. Keď si však nájdem trochu voľného času, trávim ho s rodinou, priateľmi, prípadne s dobrou knihou v ruke.

Renáta Chosraviová

O spolupráci FEM so spoločnosťou Plzeňský Prazdroj Slovensko

Na Fakulte ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre sa 15. apríla konali dve výberové prednášky odborníkov zo spoločnosti Plzeňský Prazdroj.

Prvú z nich realizovali v rámci predmetu európsky spotrebiteľ a spotrebiteľské správanie na tému Trendy v pivnej kategórii: Od príležitostí k reklame. Zástupcovia spoločnosti predstavili študentom portfólio značiek Plzeňského Prazdroja, ktoré sú vyrábané prevažne na východe Slovenska, na Šariši. Následne prešli k prehľadu o segmentoch spotrebiteľov, ktorých si kategorizujú podľa jednotlivých brandov, čo vedie spoločnosť k vizuálnym kampa-

niam. Tie boli predstavené v postupných krokoch tvorby vizuálu a celej TV kampane na vybranej case study „Šariš Ejli“ - ich novom produkte. Tiež prezentovali, ako kampaň testujú a zapracovávajú návrhy tak, aby oslovili danú cieľovú skupinu.

Počas druhej prednášky, v rámci predmetu manažment výroby, predstavili základné informácie o spoločnosti a najmä zmeny, ktoré nastali po jej prevzatí globálnou korporáciou Asahi. Ako uviedli,

Počas workshopu Prazdroj Day si študenti vyskúšali aj čapovanie piva

Foto: Tomáš Poláčik

zmeny sa prejavili najmä v investíciách do výroby, ktoré boli prezentované. Zároveň bol dôraz kladený aj na samotný proces výroby piva a riadenie jeho procesu z hľadiska organizačného a personálneho zabezpečenia.

Spolupráca FEM so spoločnosťou Plzeňský Prazdroj Slovensko mala svoje pokračovanie 29. apríla, keď sa v priestoroch fakulty uskutočnil Prazdroj Day. V rámci neho spoločnosť predstavila viaceré aktivity, ktoré môžu byť študentom prospešné z hľadiska ich ďalšieho kariérneho rozvoja.

Spoločnosť má výborne prepracovaný systém talent manažmentu, do ktorého hľadá neustále nových zamestnancov. Takáto možnosť sa naskytá aj študentom FEM prostredníctvom stáží v centrálach v Bratislave alebo v Prahe v oblasti manažmentu, marketingu a obchodu. Študenti sa budú môcť podieľať na návrhoch, plánovaní a koordinácii marketingových aktivít pre podporu predaja výrobkov priamo na trhu, ako aj na spolupráci v oblasti event manažmentu, ktorého neoddeliteľnou súčasťou sú festivaly, koncerty a športové podujatia. Každý spoločnosťou vybraný študent dostane na určité obdobie projekt, na ktorom bude pracovať. Po ukončení projektu svoje výsledky odprezentuje najvyššiemu vedeniu Plzeňského Prazdroja, čím môže získať reálne skúsenosti vďaka spolupráci s kolegami, ktorí sú extratriadou vo svojom odbore. Vďaka takejto skúsenosti môže spoznať, že práca v pivovare nie je len o varení piva, ale dôležité sú vzťahy so zákazníkmi a neustále hľadanie inovatívnych ciest.

FEM

V ZRKADLE

Ing. MATÚŠ BILČÍK
Pracovná pozícia:
 Doktorand na Katedre fyziky, Technická fakulta
Miesto narodenia:
 Bratislava
Vek: 25

Čím ste chceli byť ako dieťa?

Asi ako väčšina malých chlapcov som chcel byť policajtom, hasičom či vojakom.

Čo ste študovali a prečo práve tento odbor?

Na bakalárskom a inžinierskom stupni štúdia som študoval odbor informačné a riadiace systémy vo výrobnej technike. V súčasnosti pokračujem na doktorandskom SŠ v odbore technika a mechanizácia poľnohospodárskej výroby. Vybral som si ich kvôli môjmu záujmu o techniku.

S kým by ste sa chceli stretnúť a porozprávať?

S Billom Gatesom.

Z čoho ste mali v poslednom období najväčšiu radosť?

Z úspešného zvládnutia štátnej dizertačnej skúšky.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

Predĺžil by som víkend. ☺

Čo rád čítate (počúvate)?

Rád si prečítam náučné časopisy. V hudbe nemám vyhradený štýl, vypočujem si všetko, čo ma zaujme.

Aké máte koníčky?

Fotografovanie, bicyklovanie, cestovanie.

Máte zlovyk, ktorého sa nevieť zbaviť?

Občas veci nechávam na poslednú chvíľu.

Aké hodnoty sú pre vás v živote najdôležitejšie?

Určite tie, ktoré sa nedajú kúpiť - zdravie, rodina, priateľstvo.

Máte nejaký obľúbený citát?

„Daj každému dŕhu šancu, aby sa stal najkrajším dňom tvojho života.“ (Mark Twain) *rch*

Foto: archív AV

Z absolventskej stáže Erasmus+ na španielskej farme

Ako absolventka študijného programu manažment živočíšnej výroby na Fakulte agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre som sa rozhodla absolvovať stáž na farme. Môj výber padol na rodnú ovčiu farmu situovanú v malebnej dedinke Les Olives v Katalánsku, ktoré má skvelú ovčiarsku tradíciu a kultúru.

Hospodárstvo na farme udržiava a zveľaďuje rodinný klan už po niekoľko generácií a tým sa podieľa na zachovávaní a zošľachtovaní národného plemena oviec Ripollesa. Toto mäsové plemeno chovajú polointenzívnym spôsobom. Pripúšťacie obdobie je celoročné s pravidelným odberom 35 kilogramových jahničiek a barančekov na bitúnok, s tým, že dvadsaťpäť percent geneticky najlepších jedincov ponechávajú pre rozvoj stáda. Ako záľubu chovajú na farme aj hrabavú a vodnú hydinu, králiky,

frízke kone - patriace k najstarším európskym plemenám, prasatá, dokonca aj korytnačky a okrasné vtáctvo. Samozrejme, nechýbajú pracovné a strážne psy, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou v segmente ovčiarstva.

Okrem oviec vlastnia, ale aj prenajímajú, niekoľko stoviek hektárov pôdy, na ktorej pestujú základné obilniny - ovos, pšenicu, jačmeň a bôby, z ktorých si zabezpečujú jadrovú zložku kŕmnej dávky. Objemovú zložku tvorí hlavne seno a siláž z lucerny, slama a trávne seno.

Čo mi dala absolventska stáž na zahraničnej farme? V prvom rade mi poskytla nový pohľad na flexibilitu v hospodárení a poodhalila kreativitu pri tvorbe projektov, ale aj možnosť manuálne pracovať s rozličným náradím, mechanizmami (na snímke) a profesionálne manipulovať so zvieratami. *Anna Vdovjaková*

ŠRVŠ zastupuje záujmy študentov

Študentská rada vysokých škôl (ŠRVŠ) je najvyšším zastupiteľským orgánom študentov vysokých škôl na Slovensku a poradným orgánom Ministerstva školstva VVaŠ SR. Združuje zástupcov všetkých VŠ na Slovensku, verejných, štátnych i súkromných. Nechýba medzi nimi ani naša univerzita.

Kto sa môže stať členom ŠRVŠ?

Zvolený môže byť len študent vysokej školy v SR, ktorý študuje na bakalárskom, magisterskom alebo doktorandskom stupni štúdia.

Čo je hlavnou úlohou ŠRVŠ?

Zastupovať záujmy študentov VŠ navonok a vyjadrovať sa k dôležitým otázkam, návrhom a opatreniam v oblasti VŠ štúdia. V praxi to znamená zapájať sa do hodnotenia kvality vysokého školstva, účasť na odborných workshopoch a konferenciách, diskusia s najvyššími predstaviteľmi ministerstva školstva, zástupcami odborov alebo zahraničnými delegátmi. V poslednom období aktívne rieši problémy študentov, ako je napríklad rekonštrukcia internátov, podpora bývania, otázky cestovných zliav a ďalšie. *Ing. Marek Petríľák, FEM*

Foto: archív MP

SPU v Nitre aktuálne zastupuje päť delegátov (zľava): Ing. Marek Petríľák, FEM, Ing. Vladimír Kišš, FZKI, Ing. Jakub Pagáč, FZKI, Bc. Patrícia Feriancová, TF, Ing. Marta Paula Bendelová, FEM

VESELOU CERUZKOU

Marcel Krištofovič

Len sa uč, dcérenka! Aj ja som chodil na vysokú, kým ma horár neudal.

SPU na Gardenii

Na medzinárodnej predajnej výstave pre záhradníctvo, záhradkárov, priateľov bonsajov, kvetov a životného prostredia Gardenia 2019, ktorá sa konala koncom apríla na výstavisku Agrokomplex, sa Botanická záhrada SPU predstavila s expozíciou orchideí, tropických a subtropických rastlín, tilandsií, kvitnúcich i stálezelených rastlín, papradí a ďalších exponátov zo svojich zbierok. V stánku BZ sa prezentovala aj Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva. Jej študentky (na snímke) ponúkali záujemcom nielen odborné rady, ale aj informácie o možnostiach štúdia so zameraním na záhradníctvo, krajinnú a záhradnú architektúru či krajinné inžinierstvo. *za*

Foto: za

Nitrianske univerzitné dni opäť s pestrým programom

Na fakultných študentských vedeckých konferenciách sa prezentovalo 230 budúcich vedcov zo Slovenska, Maďarska, Českej republiky a Poľska

Turnaj v skladaní hlavolamov priniesol päť slovenských rekordov. Na snímke organizátor podujatia a jeden z rekordmanov Lukáš Both z FEM

Premiéra novonastudovanej hry Kajco, v podaní členov univerzitného Divadielka na Osmičke

Snímky: Tomáš Poláčik, archív LB, za

Akademická pôda i ulice mesta Nitry od 24. apríla do 7. mája ožili Nitrianskymi univerzitnými dňami. V poradí 17. ročník zorganizovala SPU, UKF, mesto Nitra a NSK. Sériu vedecko-odborných, spoločenských, kultúrnych a športových podujatí odštartovala humanitárna akcia spojená s darovaním krvi. Fakultné študentské vedecké konferencie pod záštitou dekanov jednotlivých fakúlt SPU, poskytli študentom príležitosť verejne pred odborným auditóriom prezentovať výsledky svojej vedeckej práce. Zvýšiť záujem študentov o prírodné vedy a technické disciplíny malo podujatie s názvom Science Talks, ktoré organizovali Slovenské elektrárne, a.s., hlavný partner NUD 2019. S prednáškami na aktuálne témy – rádioaktívne žiarenie, dôsledky klimatických zmien, znižovanie emisií a spotreby energie - vystúpil doc. Ján Haščík z STU v Bratislave, Dr. Patrik Meszáros z UKF a doc. Ivan Janoško z TF SPU. V spolupráci so Slovenskou sporiteľňou, a.s., sa uskutočnila výberová prednáška psychológa Roberta Krauseho na tému Mám na to.

Univerzitné dni ponúkli aj skvelý turnaj v skladaní mechanických hlavolamov na FEM - University Open 2019, ktorý priniesol päť slovenských rekordov či posedenie v priestoroch FZKI a v areáli Mestského parku spojené s diskusiou, prezentáciami študentských prác, ukázkami kreslenia, súťažami a hrami - Piknik FZKI. Kultúrne podujatia NUD sú nepredstaviteľné bez vystúpenia Divadielka na Osmičke, ktoré v novom obsadení našťudovalo hru Kajco. Veľký úspech zožal nový hudobný festival SPUKfest na Svätoplukovom námestí. Študentov i Nitranov zabavila skupina Gladiator, Bijouterier, Dora a ďalšie. Už tradičnou súčasťou NUD bol Karneval v Riu po slovensky spojený s alegorickým sprievodom študentov mestom. Zo športových podujatí sa tešil pozornosť futsal, volejbal, medziuniverzitné preteky vo vodnom slalome, Jarný beh Nitrou či nočný výstup na Zobor. *r*

Prvé miesto z Maďarska pre študentov TF

Foto: archív TF

Vítazmi v sekcii Konštruovanie sa stali študenti TF: (zľava) Bálint Szabó, Marián Šándor a Máté Mészáros. Na snímke s členom hodnotiacej komisie Patrikom Kósom

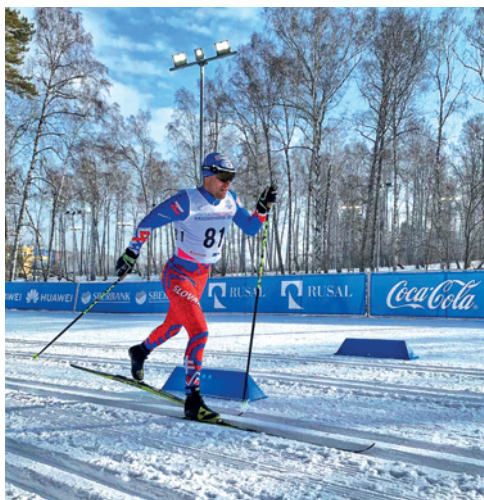
Na Univerzite sv. Štefana v Györi sa 7. - 10. apríla konal trinásť ročník Medzinárodnej konferencie študentov mechatroniky a strojárstva. Zúčastnili sa na ňom študenti z univerzít z Maďarska, Rumunska, Srbska a Slovenska, ktoré už po šiestykrát reprezentovala Technická fakulta SPU v Nitre.

Pod vedením doc. Juraja Magu a Ing. Patrika Kósu, ktorý bol aj členom hodnotiacej komisie, TF reprezentoval Bc. Máté Mészáros, Bc. Bálint Szabó a Bc. Marián Šándor.

Usporiadatelia a zástupcovia firiem pôsobiach v oblasti automobilového a strojárkeho priemyslu študentov rozdelili podľa ich študijného zamerania do skupín. Ich úlohou bolo do konca konferencie vyriešiť zadaný problém a počas záverečného dňa riešenie prezentovať. Jedným z cieľov konferencie bolo rozvíjať tímovú prácu pri objavovaní praktických riešení technických problémov.

Študenti TF preukázali výborné znalosti a praktickú pripravenosť a zo súťaže si v sekcii Konštruovanie odniesli 1. miesto za najlepšie konštrukčné riešenie. *r*

Ján Koristek uspel na zimnej univerziáde v Rusku

V ruskom Krasnojarsku sa začiatkom marca uskutočnila 29. zimná svetová univerziáda, na ktorej sa zišlo 3-tisíc športovcov zo šesťdesiatich krajín sveta. V slovenskej výprave reprezentoval našu univerzitu aj bežec na lyžiach Ján Koristek, študent Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU, ktorý v pretekoch na 30 km s hromadným štartom obsadil vynikajúce 8. miesto.

MLádežnícka obdoba olympiády je už viac ako päťdesiat rokov druhým najvýznamnejším medzinárodným podujatím vo svetovej športovej aréne. Zúčastňujú sa na nej študenti a absolventi VŠ vo veku od 17 do 25 rokov.

Bronzoví volejbalisti

Volejbalisti VKP Bystrina SPU Nitra si vybojovali bronzové medaily v slovenskej Edymax extralige 2018/2019, keď v sérii o konečné 3. miesto triumfovali jednoznačne 3:0 na zápasy nad tímom TJ Slávia Svätý Jur. Bronzovou medailou nadviazali na predošlé úspechy, ktorými boli najmä majstrovské tituly v rokoch 2016 a 2017 a vlnajšie striebro.

FBP: Konferencia Bezpečnosť a kontrola potravín už po šestnásty raz

pokračovanie zo strany 3

bezpečnosti potravín. V bloku zameranom na analytické metódy v potravinárstve odzneli prednášky odborníkov z Moskvy zamerané na antimikrobiálny potenciál zložiek izolovaných z mäsového priemyslu. V bloku venovanom inováciám potravinárskych výrobkov predstavil Ján Durco zo spoločnosti McCarter rastlinné alternatívy v potravinárskom priemysle. Zaujímavé boli aj prezentácie zástupcov firiem, napr. zástupcovia firmy OK Servis BioPro predstavili NIR analyzátor na kontrolu parametrov kvality v potravinárskom priemysle.

Druhý deň prednášok bol venovaný bezpečnosti a kontrole potravín rastlinného a živočíšneho pôvodu. Odzneli prednášky z oblasti charakterizácie mikrobiálnej zložky vo výrobe vína pomocou molekulárno-biologických metód, analýzy piva, chemického zloženia vajec, morfolologickej analýzy peľov a medov, hodnotenia procesov zrenia syrov a pod. K jednotlivým príspevkom prebehla bohatá diskusia.

Prof. Jozef Golian, FBP

S PIETOU

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre s hlbokým zámerom oznamuje, že

8. apríla 2019 nás vo veku 87 rokov navždy opustil **doc. Ing. Dominik Čaprňka, CSc.**, dlhoročný kolega, priateľ a pedagóg na Katedre štatistiky a operačného výskumu FEM.

26. apríla 2019 nás vo veku 84 rokov navždy opustil **doc. PhDr. Zdenko Belaj, CSc.**, dlhoročný pedagóg na Katedre telesnej výchovy, zanietný športovec, tréner, športový funkcionár.

Česť ich pamiatke!

OZNAMUJEME

■ Dekanka Fakulty ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre oznamuje, že 12. júna 2019 sa uskutoční prijímacie konanie na tretí stupeň štúdia v študijných odboroch: **3.3.11 odvetvové a prierezové ekonomiky** (študijný program: ekonomika a manažment poľnohospodárstva a potravinárstva), **3.3.16 ekonomika a manažment podniku** (študijný program: ekonomika a manažment podniku) a **3.3.10 obchod a marketing** (študijný program: agrárny obchod a marketing). Prihlásiť sa môžu absolventi 2. stupňa štúdia uvedených alebo príbuzných študijných odborov. Informácie o témach dizertačných prác, ako aj ďalšie informácie o štúdiu, možno získať na Oddelení pre vedu a výskum a doktorandské štúdium Dekanátu FEM

SPU v Nitre, Tr. A. Hlinku 2, Nitra alebo na webovej stránke www.fem.uniag.sk/sk/uradna-vyveska-602/. Uzavierka prihlášok je **31. mája 2019**.

■ Dekan Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre oznamuje, že 8. júla 2019 sa budú konať prijímacie skúšky na doktorandské štúdium v akademickom roku 2019/2020, v akreditovaných študijných programoch: **záhradníctvo, krajinné inžinierstvo, záhradná a krajinná architektúra**. Témy dizertačných prác a podmienky prijatia na štúdium sú zverejnené na www.fzki.uniag.sk v časti Uchádzači o štúdium /Možnosti štúdia na fakulte/ a na Vedeckovýskumnom oddelení Dekanátu FZKI, tel. č. 037/641 54 14. Uzavierka prihlášok je **1. júla 2019**.

RECENZIE

Podnikateľská analýza a kontroling

Vysokoškolská učebnica Podnikateľská analýza a kontroling vyšla minulý rok vo Vydavateľstve SPU v Nitre. Ako uvádza jej autor prof. Ing. Ľubomír Gurčík, CSc., knihu považuje za prirodzenú obsahovú kontinuitu svojej rovnomennej publikácie – vysokoškolských skript, vydaných tiež vo Vydavateľstve SPU v roku 2001 a ich druhého vydania v roku 2004.

Uvedená knižná publikácia je určená najmä pre študentov študijných programov zameraných na podnikovú ekonomiku a manažment a je považovaná za základnú študijnú pomôcku pri štúdiu finančno-ekonomického

analýzy, finančného plánovania a kontrolingu. Samotný názov učebnice predznamenáva dve dominantné oblasti jej obsahu.

„Podnikateľská analýza, ako aj podnikový kontroling patria medzi rýchlo sa vyvíjajúce disciplíny. Do hospodárskeho a ekonomického riadenia podnikov sa implementujú nové poznatky, moderné technologické a informačné nástroje manažérskej práce. Snaha obstať v stále sa zvyšujúcej konkurencii a predchádzať neželaným javom a vývojom podnikateľskej činnosti sa stáva prirodzeným „motorom“ pre aplikáciu a rozvoj

podnikového kontrolingu. Identifikovať neznámy subjekt nám napomáha analýza, pri analytickej činnosti si pomáhame stále dokonalejšími postupmi. Avšak analýza a analytická činnosť sú iba súčasťou tej manažérskej činnosti, ktorá napomáha pochopiť minulosť a súčasnosť. Snahou každého manažéra by malo byť neustále zdokonaľovať svoje odhady budúceho vývoja ekonomických a teda aj podnikateľských javov. Každý manažér nemá rovnakú schopnosť „vidieť za roh“ s časovým predstihom. Využíva všetky dostupné prostriedky na zvyšovanie kvality svojej riadiacej činnosti. A medzi takéto nástroje jednoznačne patrí aj kontroling.“ uvádza nás autor do problematiky predkladanej učebnice.

Obsah vyše 300-stranovej učebnice je tematicky rozdelený na päť kapitol. Zamerané sú na analýzu podnikov, ekonomické ukazovatele a vybrané metódy analýz, finančnú analýzu, finančný plán podniku a podnikový kontroling. Publikácia je vhodne doplnená obrázkami, tabuľkami a schémami.

rch

Jakon – plodina z ríše Inkov

Prírodné funkčné potraviny a výrobky z nich sa čoraz častejšie zaraďujú do jedálneho lístka. Andská rastlina – jakon je na našom trhu ešte málo známou plodinou, ale v období najväčšieho rozmachu ríše Inkov patrila k najznámejším liečivým rastlinám.

Cieľom monografie s uvedeným názvom bolo predstaviť tento rastlinný druh - Jakon (*Smallanthus sonchifolius*) - širokej verejnosti. Vo Vydavateľstve Garmond Nitra ju v tomto roku vydal autorský kolektív: Ing. Ladislav Illéš,

PhD., (SPU v Nitre), prof. Ján Novák (SPU v Nitre), a prof. Eloy Fernández Cusimamani (ČZU v Prahe).

Publikácia má dve časti. Prvú tvorí literárna rešerš, v ktorej autori uvádzajú pôvod tohto rastlinného druhu, jeho históriu, geografické rozšírenie, botanickú charakteristiku, genetickú diverzitu, spôsob pestovania, choroby a škodcov, chemické zloženie, potenciálny význam jakona, jeho využitie v humánnej výžive a výžive zvierat, priemyselné a farmaceutické spracovanie a i. V druhej časti čitateľ nájde výsledky pokusov Katedry rastlinnej výroby SPU v Nitre a Fakulty tropického zemédelství ČZU v Prahe.

rch

PRÁVE VYŠLI

SKRIPTÁ

P. Čičo a kol.: Manažérstvo údržby a opráv, 2. nezmeneované vydanie, náklad 150 ks, cena 3,10 €.

E. Horniaková a kol.: Základy výživy, 4. nezmeneované vyd., 100 ks, 3 €.

B. Gálík a kol.: Kŕmenie neprežúvavcov, 2. nezmeneované vyd., 80 ks, 3,50 €.

VEDECKÉ MONOGRAFIE

A. Mendelová a kol.: Dopady spracovania plodov rajčiaka jedlého na obsah významných fytochemikálií vo finálnom produkte, 1. vyd., 100 ks, 3 €.

R. Kasarda a kol.: Genetická diverzita slovenského pinzgauského plemena, 1. vyd., 100 ks, 4,50 €.

UČEBNICE

D. Hillová: Kompozície bylín v záhradno-architektonickej tvorbe, 1. vyd., 300 ks, 20 €.

E. Škorecová: Nákladové účtovníctvo, 1. vyd., 250 ks, 6,20 €.

Vydavateľstvo SPU

POZÝVAME

Celoslovenské dni poľa v Dvoroch nad Žitavou

Na pozemkoch Združenia agropodnikateľov, družstvo, Dvory nad Žitavou sa **4. a 5. júna 2019** uskutoční ôsmy ročník Celoslovenských dní poľa - prehliadky a výstavy odrôd, ochrany a výživy rastlín, poľnohospodárskej techniky a hospodárskych zvierat. Podujatie organizuje spoločnosť Profi Press, s. r. o., vydavateľstvo Rolníckych novín v spolupráci so ZAD Dvory nad Žitavou. SPU v Nitre je spoluorganizátorom a zároveň jedným z vystavovateľov.

Pre záujemcov z radov zamestnancov a študentov SPU v Nitre zabezpečila dopravu autobusom na pozemky ZAD Dvory nad Žitavou. Treba sa však zaregistrovať na www.uniag.sk, v sekcii Oznamy.

Štyri týždne vedeckých dobrodružstiev

Fakulta biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre v spolupráci s VC AgroBio-Tech SPU organizuje druhý ročník úspešnej letnej školy Viva La Science, určenej študentom biologických a biotechnologických vied. Cieľom podujatia, ktoré sa uskutoční od 1. do 28. augusta 2019, je poskytnúť vysokoškolským jedinečnú príležitosť zúčastniť sa na každodennom výskume a motiváciu pre kariéru vo vede a výskume.

Viac na www.facebook.com/VivaLaScience/.

